

UV ZAŠTITNA ODJEĆA

Članica Barr grupe

Za ovo ljeto oboružali ste se kremama visokog faktora za bezbrižan boravak na suncu, a hoćete li mazati tjeme i potiljak kao najizloženije dijelove tijela? Znate li sa sigurnošću kada treba obnoviti kremu i kako ona reagira na vašoj koži ili koži vašeg djeteta?

Naša koža ima prirodan način zaštite od sunca – tamnjenje. Nažalost, kada nakon nekoliko dana sunčanja postignete maksimalno preplanuli ten, njen zaštitni faktor rijetko kada prelazi UPF 4 što je nedostavno da nas zaštiti u ekstremnim uvjetima insolacije kakvi vladaju na plažama tokom ljeta.

Za neke tipove kože dovoljno je i 20 minuta boravka na suncu bez odgovarajuće zaštite da bi se pojavile opekline. Ako ih

i zaliječimo, koža pamti, a kada se kumulativno prijede određeni prag, manifestira se neko od degenerativnih oboljenja kože sve do moguće pojave raka.

Paradigma preplanule kože kao zdravstvene, estetske, modne i statusne vrijednosti nemilice nas tjera na izlaganje suncu, a upravo time potičemo ubrzano starenje kože tzv. „photoaging“ i tokom godina umanjujemo sposobnost kože za postizanje zadovoljavajućeg tena i tonusa

što nas tjera na još intenzivnije sunčanje ali i sve više udaljava od željenog rezultata.

Ukoliko nismo zaludeni tenom i sunčanjem, tokom ljetnih godišnjih odmora radi intenzivnog i kratkotrajnog boravka na moru teško je slijediti uputstva dermatologa o izbjegavanju sunca između 10 i 16 sati kada ste upravo to platili, radi toga došli na more, pristali na beskrajne vožnje u kolonama, iscrpili kućni budžet, a možda i podigli kredit.

Što raditi:

Kada već namjerno boravimo u uvjetima koji su sa zdravstvenog stanovišta ekstremni za naš organizam, preostaje nam samo zaštititi se na svaki mogući način; upotrebom zaštitnih krema, sunčanih naočala i prikladne odjeće sa visokim UV zaštitnim faktorom.

UV zaštitna odjeća donedavno je bila zapostavljeni vid zaštite iako pruža izuzetnu sigurnost i postojanost, visoke faktore zaštite, povoljnu mikroklimu a ujedno štiti i od toplinskog zračenja sunca.

Kada govorimo o UV zaštitnoj odjeći, govorimo o ljetnim odjevnim artiklima poput kapa, šešira, majica i hlača namjenski proizvedenih od posebnih materijala sa deklariranim faktorom zaštite, a oblikom i krojem prilagođenih da štite određene dijelove tijela. Zahvaljujući recentnoj tehnologiji materijala, zaštitna svojstva ovih odjevnih predmeta ne utiču na estetske i modne karakteristike i osim po deklaraciji teško ih je razlučiti od ostalih trendovskih robnih marki.

Europska unija je 2002 godine donijela standard koji propisuje minimalni zaštitni faktor koji takva odjeća mora pružati, a ujedno i to da takva odjeća mora štiti glavu, vrat, torzo ruke do polovice podlaktice i noge do koljena. Izrazite preporuke o nošenju takve odjeće ljeti, dalo je i krovno europsko tijelo EUROSkin koje od 2000 godine okuplja multidisciplinarnu skupinu europskih institucija, znanstvenika i liječnika ujedinijenih oko promocije zdravstveno prihvatljivog ponašanja prilikom izlaganja suncu.

Kako prepoznati UV zaštitnu odjeću

Osnova za prepoznavanje UV zaštitne odjeće je deklaracija suglasna važećim propisima i normama sa eksplicitno izraženim faktorom zaštite. Kod šešira i kapa poželjno je da prekrivaju uši, tjeme i zatiljak u cijelosti, a širokim obodom da zasjenjuju lice i vrat. Odjevni predmeti moraju biti prilagođeni zaštititi torza, ruku do polovice podlaktica i nogu do koljena.

KAKO UV ZAŠTITNA ODJEĆA DJELUJE

Kada govorimo o stupnju zaštite ove odjeće, govorimo o faktoru UPF (Ultraviolet protection factor) koji iskazuje koju količinu UV zračenja odjeća propušta do tijela. Minimalni zaštitni faktor koji odjeća mora imati da bi se prema važećim normama smatrala UV zaštitnom odjećom je UPF 15, što odgovara propusnosti od cca. 5% UV zračenja. Pri odabiru odjeće treba težiti što većem zaštitnom faktoru. Kod vrhunskih proizvoda UV zaštitne odjeće nisu neobični niti zaštitni faktori UPF 500 i veći. Kod označavanja proizvoda, radi jednostavnosti usvojena je praksa da se deklariraju zaštitni faktori proizvođača do vrijednosti UPF 40, a sve preko toga deklarira se kao UPF40+.

Stupanj UV zaštite odjeće određen je karakteristikama materijala od kojeg je napravljena, tj. kvalitetom pređe i gustoćom tkanja. Što je gušće tkanje, manje zračenja prolazi kroz rupice između pređe. Pređa sama po sebi može biti propusna za UV zračenje i radi povećanja stupnja zaštite u nju se dodaju mineralna punila.

Svojstva UV zaštite postižu se obzirom na vrstu, veličinu čestica i koncentraciju punila. Punilo se dodaje u fazu izrade pređe, a radi malene dimenzije (do 500 nm) inkorporira se sa strukturom niti bez mogućnosti naknadne erozije ili direktnog kontakta sa kožom. Najkvalitetnije punilo sa stanovišta UV zaštite je titanij dioksid (TiO₂) koji je svojim karakteristikama najbliži materijalu kojeg u makro okruženju prepoznamo kao keramika.

Postoje i naknadne dorade materijala ili već gotovih odjevnih predmeta namakanjem (impregnacijom) kemijskim inhibitorom UV zračenja. Ti proizvodi često se deklariraju sa oznakom „UV cut“ ili „UV finish“. Postojanost ovih inhibitora i moguća reakcija sa produktima metabolizma kože još uvijek je predmet ispitivanja i dokazivanja.

Kod odabira odjevnih predmeta za bebe, malenu djecu ili osobe sa osjetljivom kožom treba posvetiti pažnju ovim oznakama i pripadnoj deklaraciji.

OPREZ

Kod upotrebe UV zaštitne odjeće treba imati na umu da pojedini odjevni predmeti sa naknadnom UV obradom mogu sa vremenom gubiti deklarirani zaštitni faktor i da u mokrom i rastegnutom stanju UV zaštitni faktor odjeće pada.

JESTE LI ZNALI?

1

1 od 3 registrirana raka je rak kože uzrokovan pretjeranim sunčanjem.

2

1% gubitka ozona = 2% novih slučajeva melanoma.

3

Da boravak između 10 i 16 sati na suncu bez zaštite može imati neugodne posljedice.